

Z A K O N

O USLOVNOM OTPISU KAMATA I MIROVANJU PORESKOG DUGA

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovni otpis kamata i mirovanje obaveze plaćanja neplaćenih javnih prihoda dospelih za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, uslovi i obim otpisa obračunate a neplaćene kamate na obaveze dospele za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine po osnovu određenih javnih prihoda, otpis dospele obaveze po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, kao i otpis kamate u drugim slučajevima propisanim ovim zakonom za obaveze dospele za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine.

Definicije

Član 2.

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) **Poreski obveznik** je fizičko lice, preduzetnik, odnosno pravno lice, koje na dan 31. oktobra 2012. godine ima dospele a neplaćene obaveze po osnovu javnih prihoda;
- 2) **Porezi** su javni prihod koji utvrđuje, naplaćuje i kontroliše Poreska uprava, u smislu propisa koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju, i to:
 - porez na dohodak građana;
 - porez na dobit pravnih lica;
 - porez na prenos apsolutnih prava;
 - porez na nasleđe i poklon;
 - porez na registrovano oružje;
 - porez na premije neživotnog osiguranja;
 - doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;
 - doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje;
 - doprinos za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti;
 - porez na dodatu vrednost;
 - akcize;
 - porez na promet;
 - porez na fond zarada;
 - porez na finansijske transakcije;
- 3) **Lokalni porezi** su javni prihod koji utvrđuju, naplaćuju i kontrolišu jedinice lokalne samouprave na osnovu zakona, odnosno odluka njihovih skupština;

4) **Glavni poreski dug** je dug po osnovu poreskih obaveza dospelih za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, osim po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, a koji je evidentiran u poreskom računovodstvu Poreske uprave, odnosno kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, na dan 31. oktobra 2012. godine;

5) **Glavni dug po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje** je dug po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje dospelog za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, koji je evidentiran u poreskom računovodstvu Poreske uprave na dan 31. oktobra 2012. godine;

6) **Kamata** je iznos obračunate kamate na glavni poreski dug;

7) **Tekuće obaveze** su obaveze po osnovu svih javnih prihoda koje periodično dospevaju za plaćanja u smislu poreskih propisa, odnosno drugih akata, počev od 1. januara 2013. godine;

8) **Veliki poreski obveznik** je pravno lice koje je, prema propisima koji uređuju računovodstvo i reviziju, razvrstano kao veliko pravno lice;

9) **Mali poreski obveznik** je fizičko lice, preduzetnik, odnosno pravno lice koje nije veliki poreski obveznik u skladu sa tačkom 8) ovog člana.

10) **Nadležni organ** je nadležna organizaciona jedinica Poreske uprave, odnosno jedinice lokalne samouprave, kod koje se poreski obveznik zadužuje obavezama po osnovu javnih prihoda.

Mirovanje glavnog poreskog duga i kamate

Član 3.

Glavni poreski dug koji nije izmiren do dana stupanja na snagu ovog zakona, miruje od 1. januara 2013. godine, na način i po postupku propisanim ovim zakonom.

Malom poreskom obvezniku glavni poreski dug miruje do 31. decembra 2014. godine.

Velikom poreskom obvezniku glavni poreski dug miruje do 31. decembra 2013. godine.

Poreski obveznik kome je odloženo plaćanje poreskog duga, odnosno za čiju naplatu je pokrenut postupak prinudne naplate, ostvaruje pravo na mirovanje glavnog poreskog duga u smislu st. 1. do 3. ovog člana.

Nadležni organ, po službenoj dužnosti, utvrđuje mirovanje glavnog poreskog duga u slučaju iz st. 1. do 3. ovog člana, kao i u slučaju kada je, radi prinudne naplate poreskog duga, ustanovljena zabrana raspolaganja novčanim sredstvima na tekućem računu.

Izuzetno, pravo na mirovanje glavnog poreskog duga za čiju naplatu je pokrenut postupak prinudne naplate, osim u slučaju kada je radi prinudne naplate poreskog duga ustanovljena zabrana raspolaganja novčanim sredstvima na tekućem računu, odnosno za koji je odobreno odlaganja plaćanja duga, ostvaruje se na osnovu zahteva koji poreski obveznik, u pisanoj formi, podnosi nadležnom organu.

Član 4.

Za vreme mirovanja glavnog poreskog duga do njegove otplate u celosti, ne teče kamata.

Za vreme mirovanja, glavni poreski dug se valorizuje indeksom potrošačkih cena, počev od 1. novembra 2012. godine do otplate duga u celosti.

Član 5.

Poreski obveznik stiče pravo na mirovanje glavnog poreškog duga ako obaveze dospele za plaćanje, počev od 1. novembra 2012. godine do 31. decembra 2012. godine, plati najkasnije do 31. januara 2013. godine.

Poreski obveznik kojem je utvrđeno pravo na mirovanje poreškog duga, dužan je da od 1. januara 2013. godine redovno plaća tekuće obaveze.

Otpis kamate i duga po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje

Član 6.

Poreski obveznik stiče pravo na otpis celokupne kamate i glavnog duga po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, ukoliko u periodu mirovanja duga izmiri glavni poreski dug.

Nadležni organ, nakon uplate glavnog poreškog duga, po službenoj dužnosti, vrši otpis kamate i celokupnog duga po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.

Član 7.

Malom poreskom obvezniku koji redovno plaća tekuće obaveze otpisaće se 50% kamate po isteku 2013. godine, a preostala kamata po isteku 2014. godine.

Velikom poreskom obvezniku koji redovno plaća tekuće obaveze otpisaće se 50% kamate po isteku prvog polugodišta 2013. godine, a preostala kamata po isteku drugog polugodišta 2013. godine.

Poreskom obvezniku iz st. 1. i 2. ovog člana, po isteku perioda mirovanja glavnog poreškog duga, otpisaće se i celokupni dug po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.

Otpis kamate, kao i obaveze iz stava 3. ovog člana, vrši nadležni organ po službenoj dužnosti.

Poreskom obvezniku koji je na dan 31. oktobra 2012. godine kao neizmirenu obavezu imao samo kamatu, a koji do 31. januara 2013. godine izmiri poreske obaveze za novembar i decembar 2012. godine, nadležni organ po službenoj dužnosti otpisuje kamatu.

Plaćanje glavnog poreškog duga na rate

Član 8.

Poreski obveznici iz člana 7. ovog zakona stiču pravo na plaćanje glavnog poreškog duga na 24 mesečne rate, bez sredstava obezbeđenja, i to:

- mali poreski obveznik, počev od 1. januara 2015. godine;
- veliki poreski obveznik, počev od 1. januara 2014. godine.

Za vreme plaćanja glavnog poreškog duga na rate poreski obveznik je dužan da redovno plaća tekuće obaveze.

Posledice neizmirivanja obaveza

Član 9.

Poreskom obvezniku koji, u periodu mirovanja glavnog poreskog duga, prestane da redovno izmiruje tekuće obaveze, glavni poreski dug uvećava se za pripadajuću kamatu obračunatu u skladu sa propisom koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju, na prvi dan meseca koji sledi mesecu u kojem nije izmirio svoju tekuću obavezu.

Nad poreskim obveznikom koji, u periodu plaćanja glavnog poreskog duga na rate, ne izmiri tekuću obavezu ili ratu, nadležni organ odmah sprovodi postupak prinudne naplate shodno propisu koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju.

Otpis kamate u posebnim slučajevima

Član 10.

Ako se glavni poreski dug izmiri do 31. decembra 2014. godine, nadležni organ otpisaće kamatu i:

- poreskom obvezniku čiji je glavni poreski dug nastao po osnovu jednokratne poreske obaveze;
- preduzetniku koji je brisan iz propisanog registra koji se vodi kod nadležnog organa.

Poreski obveznik koji u periodu mirovanja duga, uplati pripadajuću obavezu po osnovu doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje dospelog do 31. oktobra 2012. godine za zaposlenog, odnosno za zaposlene, koji nakon te uplate stižu pravo na penziju, po izvršenoj uplati stiže pravo na otpis pripadajuće kamate po tom osnovu, koji vrši nadležni organ po službenoj dužnosti.

Otpis kamate i mirovanje glavnog poreskog duga po osnovu lokalnih poreza

Član 11.

Pravo na uslovni otpis kamate i mirovanje glavnog poreskog duga za lokalne poreze može utvrditi skupština jedinice lokalne samouprave, pod istim uslovima propisanim ovim zakonom.

Pravo iz stava 1. ovog člana ostvaruje se kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Prekid zastarelosti

Član 12.

U periodu od 1. novembra 2012. godine do kraja perioda mirovanja glavnog poreskog duga, prekida se zastarelost prava na naplatu poreskog duga, a period za koji je utvrđeno mirovanje poreskog duga ne uračunava se u rok zastarelosti.

Za period mirovanja glavnog poreskog duga produžava se rok apsolutne zastarelosti tog duga.

Prekid postupka prinudne naplate

Član 13.

Na dan stupanja na snagu ovog zakona, odnosno odluke skupštine jedinice lokalne samouprave, nadležni organ prekida postupke prinudne naplate.

Stupanje na snagu

Član 14.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. i 8. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje poreski sistem i sistem u oblasti socijalnog osiguranja i drugih oblika socijalne sigurnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona sadržan je u potrebi stvaranja pravnog osnova za mogućnost otpisa obračunate a neplaćene kamate, uz ispunjenje propisanih uslova, na obaveze po osnovu određenih javnih prihoda koje su dospele za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, kao i za mirovanje glavnog poreskog duga po tim osnovama (bilo da je reč o javnim prihodima koje naplaćuje Poreska uprava, ili o izvorim javnim prihodima jedinice lokalne samouprave čija skupština o tome donese odluku).

Na ovaj način omogućava se, s jedne strane, da se poreski obveznici (privredna društva i preduzetnici) finansijski rasterete, kako bi bili u mogućnosti da u propisanim rokovima izmiruju tekuće obaveze, čime se ujedno stvaraju uslovi za oživljavanje i razvoj privrede i preduzetništva. Davanjem istovrsnih prava poreskim obveznicima – fizičkim licima obezbeđuje se ravnopravan poreski tretman svih poreskih obveznika u poreskopravnom sistemu.

S druge strane, pravo na mirovanje glavnog poreskog duga stiče se ako se obaveze dospele za plaćanje u novembru i decembru 2012. godine plate do 31. januara 2013. godine. Ostvarivanje prava na otpis kamate uslovljava se blagovremenim izmirenjem tekućih obaveza u periodu mirovanja glavnog duga. Pri tome se period mirovanja razlikuje prema ekonomskoj snazi obveznika (fizičkom licu, preduzetniku, kao i pravnom licu koje nije razvrstano kao veliko pravno lice – do 31. decembra 2014. godine, a pravnom licu koje je razvrstano kao veliko pravno lice – do 31. decembra 2013. godine). Kako se prava predložena ovim zakonom, principijelno, utvrđuju po službenoj dužnosti nadležnog organa (a samo izuzetno po zahtevu obveznika), stvara se osnov za procesno jednostavniju i bržu naplatu zaostalih dugova.

Kao posledica neizmirivanja obaveza u skladu sa ovim zakonom, od strane obveznika koji je ostvario pravo na mirovanje duga, predlaže se uvećanje tog duga za pripadajuću kamatu i sprovođenje prinudne naplate.

Imajući u vidu da je reč o odstupanjima od standardne poreske strukture, koji umanjuju iznos naplaćenih prihoda koji se mogu uvoditi samo zakonima kojima se uvodi odgovarajući porez, saglasno odredbi člana 2. tačka 22) Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11 i 93/12), nisu razmatrane mogućnosti da se problemi koje ovaj opšti akt treba da reši, reše i bez njegovog donošenja.

Pored toga, uređivanjem ove materije zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje transparentnost u vođenju poreske politike. Naime, zakon je opšti pravni akt koji se objavljuje i koji stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poresko-pravnoj situaciji, čime se postiže transparentnost u njegovoj primeni.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz čl. 1. i 2.

Predlaže se uređivanje uslovnog otpisa kamata i mirovanja obaveza plaćanja neplaćenih javnih prihoda dospelih za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, uslova i obima otpisa obračunate a neplaćene kamate na obaveze koje su dospele za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine po osnovu određenih javnih prihoda, otpisa dospele obaveze po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, kao i otpisa kamate u drugim slučajevima.

Otpis kamata i mirovanje poreskog duga, primenom ovog zakona, bili bi omogućeni fizičkim licima, preduzetnicima i pravnim licima koja, na dan 31. oktobar 2012. godine, imaju dospele a neplaćene obaveze po osnovu određenih javnih prihoda.

Reč je o javnim prihodima koje utvrđuje, naplaćuje i kontroliše Poreska uprava (u daljem tekstu: porez) i to: porezu na dohodak građana, porezu na dobit pravnih lica, porezu na prenos apsolutnih prava, porezu na nasleđe i poklon, porezu na registrovano oružje, porezu na premije neživotnog osiguranja, doprinosu za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, doprinosu za obavezno zdravstveno osiguranje, doprinosu za obavezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti, porezu na dodatu vrednost, akcizama, porezu na promet, porezu na fond zarada, i porezu na finansijske transakcije.

Takođe, pod istim uslovima propisanim ovim zakonom predlaže se omogućavanje otpisa kamata i mirovanje duga po osnovu javnih prihoda koje utvrđuju, kontrolišu i naplaćuju jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: lokalni porezi).

Ujedno se uređuje značenje pojedinih izraza upotrebljenih u predloženom zakonu (poreski obveznik, glavni poreski dug, glavni dug po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, kamata, tekuće obaveze, mali poreski obveznik, i veliki poreski obveznik i nadležni organ).

Uz čl. 3. do 5.

Predlaže se da glavni poreski dug (dug po osnovu poreskih obaveza dospelih za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine, osim po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, koji je evidentiran u poreskom računovodstvu Poreske uprave, odnosno kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, na dan 31. oktobar 2012. godine) koji ne bude izmiren do dana stupanja na snagu ovog zakona miruje, i to:

- malom poreskom obvezniku (fizičkom licu, preduzetniku, kao i pravnom licu koje nije razvrstano kao veliko pravno lice) do 31. decembra 2014. godine;
- velikom poreskom obvezniku (pravnom licu koje je razvrstano kao veliko pravno lice) do 31. decembra 2013. godine.

Pravo na mirovanje obveznik stiče ako obaveze dospele za plaćanje, počev od 1. novembra 2012. godine do 31. decembra 2012. godine, plati najkasnije do 31. januara 2013. godine, a kada mu je to pravo utvrđeno - dužan je da od 1. januara 2013. godine redovno plaća tekuće obaveze.

Pravo na mirovanje utvrđivao bi nadležni organ (nadležna organizaciona jedinica Poreske uprave, odnosno jedinica lokalne samouprave, kod koje se obveznik zadužuje obavezama po osnovu javnih prihoda), po službenoj dužnosti, osim za poreski dug za čiju naplatu je pokrenut postupak prinudne naplate (osim ako je u tom postupku ustanovljena zabrana raspolaganja novčanim sredstvima na

tekućem računu), kao i dug za koji je odobreno odlaganje njegovog plaćanja – u kojim slučajevima se ostvaruje na osnovu zahteva poreskog obveznika, podnetog nadležnom organu, u pisanoj formi.

Za vreme mirovanja glavnog poreskog duga vrši se njegova valorizacija indeksom potrošačkih cena, počev od 1. novembra 2012. godine do otplate duga u celosti, a kamata ne teče.

Uz čl. 6, 7, 10. i 11.

Predlaže se da se poreskom obvezniku koji, u periodu mirovanja duga, izmiri glavni poreski dug, izvrši otpis celokupne kamate i glavnog duga po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje dospelog za plaćanje zaključno sa 31. oktobrom 2012. godine.

Kako bi se i u toku perioda mirovanja omogućilo ostvarivanje prava na penziju licima za koje nije uplaćen doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje dospeo do 31. oktobra 2012. godine, predlaže se da poreski obveznik koji u tom periodu uplati pripadajuću obavezu po osnovu doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje dospelog do 31. oktobra 2012. godine za zaposlenog, koji nakon te uplate stiče pravo na penziju, po izvršenoj uplati stiče pravo na otpis pripadajuće kamate po tom osnovu, koji vrši nadležni organ po službenoj dužnosti.

Imajući u vidu predloženo trajanje perioda mirovanja (malim poreskim obveznicima do 31. decembra 2014. godine, a velikim poreskim obveznicima – do 31. decembra 2013. godine), predlaže se da se malom poreskom obvezniku koji redovno plaća tekuće obaveze otpiše 50% kamate po isteku 2013. godine, a preostala kamata po isteku 2014. godine. Velikom poreskom obvezniku koji redovno plaća tekuće obaveze otpisalo bi se 50% kamate po isteku prvog polugodišta 2013. godine, a preostala kamata - po isteku drugog polugodišta 2013. godine. Po isteku perioda mirovanja glavnog poreskog duga, poreskim obveznicima (i malim i velikim) otpisaće se i celokupno dugovanje po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.

Ako glavni poreski dug izmiri do 31. decembra 2014. godine, predlaže se da nadležni organ otpiše kamatu i poreskom obvezniku čiji je glavni poreski dug nastao po osnovu jednokratne poreske obaveze (na primer, porez na nasleđe, porez na prenos apsolutnih prava, porez na kapitalni dobitak...), kao i preduzetniku koji je brisan iz propisanog registra koji se vodi kod nadležnog organa.

Predlaže se da pravo na uslovni otpis kamate i na mirovanje glavnog poreskog duga za lokalne poreze može (ako želi) utvrditi skupština jedinice lokalne samouprave, pod istim uslovima propisanim ovim zakonom, a ostvarivalo bi se kod nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Uz član 8.

Predlaže se uvođenje prava na odlaganje plaćanja glavnog poreskog duga koji je mirovao, bez sredstava obezbeđenja, na 24 rate, za koje vreme su obveznici dužni da redovno izmiruju tekuće obaveze.

Uz član 9.

Imajući u vidu da se ovim zakonom stvara pravni osnov za povoljniji način za izmirivanje poreskih dugova od strane poreskih obveznika, predlažu se i odgovarajuće mere za obveznike koji prestanu da redovno izmiruju tekuće obaveze.

Naime, poreskom obvezniku koji, u periodu mirovanja glavnog poreskog duga, prestane da redovno izmiruje tekuće obaveze, glavni poreski dug uvećava za pripadajuću kamatu obračunatu u skladu sa propisom koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju, na prvi dan meseca koji sledi mesecu u kojem nije izmirio

svoju tekuću obavezu. Takođe, nad poreskim obveznikom koji, u periodu plaćanja glavnog poreskog duga na rate, ne izmiri tekuću obavezu ili ratu, nadležni organ odmah sprovodi postupak prinudne naplate, shodno propisu koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju.

Uz čl. 12. i 13.

Predlaže se prekid (relativne) zastarelosti prava na naplatu poreskog duga u periodu od 1. novembra 2012. godine do kraja perioda mirovanja glavnog poreskog duga, kao i da se period za koji je utvrđeno mirovanje poreskog duga ne uračunava u rok zastarelosti. Za period mirovanja glavnog poreskog duga produžava se rok apsolutne zastarelosti tog duga.

Takođe, predlaže se prekid postupaka prinudne naplate na dan stupanja na snagu ovog zakona, odnosno odluke skupštine jedinice lokalne samouprave.

Uz član 14.

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje Zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine (prečišćen tekst - „Službeni glasnik RS”, broj 20/12).

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku potrebno je kako bi se predložena rešenja što pre primenila i na taj način stvorili povoljniji uslovi za izmirenje obaveza po osnovu određenih javnih prihoda sa kojim su poreski obveznici u docnji i, s tim u vezi, za uredno izmirivanje njihovih tekućih obaveza.

Na ovaj način se omogućuje otklanjanje štetnih posledica po obveznike: pravna lica, preduzetnike i fizička lica, koje bi proizvela prinudna naplata neplaćenih javnih prihoda.

VI. EKONOMSKI EFEKTI

Na osnovu poslednjih podataka Poreske uprave, ukupan dug aktivnih pravnih lica iznosi 517,5 mlrd. dinara, od čega je 339,1 mlrd. dinara kamata. Ukupan dug aktivnih preduzetnika iznosi 56 mlrd. dinara, od čega je 26,5 mlrd. dinara kamata. U ukupnom dugu aktivnih pravnih lica i preduzetnika porezi (bez doprinosa) iznose 376,2 mlrd. dinara, od čega glavni poreski dug iznosi 122,6 mlrd. dinara.

Imajući u vidu da Zakonom ponuđena rešenja daju priliku da se poreskim obveznicima otpiše kamata, koja čini oko 2/3 njihovog ukupnog dugovanja, očekuje se značajan odziv obveznika. Ukoliko bi samo 10% glavnog poreskog duga (za čiju naplatu je nadležna Poreska uprava) bilo plaćeno, samo po tom osnovu ostvario bi se priliv od oko 12,3 mlrd. dinara. Kako je uslov za otpis kamate i redovno plaćanje tekućih obaveza, kao i da se, pod uslovima propisanim ovim zakonom, na osnovu odluka skupština jedinica lokalnih samouprava, može ostvariti i otpis kamate po osnovu izvornih javnih prihoda jedinica lokalnih samouprava, primena ovog zakona trebala bi da omogućiti ostvarenje znatno većih fiskalnih prihoda.

Ekonomski efekat ovog zakona ne ogleda se samo u izmirenju dugova iz prethodnog perioda, već i u fiskalnom rasterećenju obveznika koje bi trebalo da

omogućiti njihova ulaganja u delatnosti koje obavljaju, što bi posledično trebalo da doprinese podsticanju privrednih aktivnosti i zapošljavanju.

1. Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Zakon će imati pozitivan uticaj na:

1) poreske obveznike - jer se stvara pravni osnov da neizmirene obaveze mogu izmiriti pod povoljnijim uslovima;

2) podsticaj razvoju preduzetništva i privrede, jer se stvaraju uslovi da se predloženim fiskalnim rasterećenjem, njihova finansijska sredstva usmere na razvoj njihovih delatnosti.

Iako primena zakona može destimulativno uticati da poreski obveznici, koji uredno izmiruju svoje obaveze, to čine i ubuduće, ocenjuje se da nad ovim uticajem preteže interes za fiskalnim rasterećenjem obveznika sa nagomilanim dugovima iz prethodnog perioda kako bi se, i na ovaj način, dao doprinos očuvanju i povećanju privrednih aktivnosti, očuvanju radnih mesta, novom zapošljavanju... što, sa druge strane, predstavlja osnov i obavezu da tako „očuvani“ privredni subjekti u budućnosti plaćaju svoje tekuće poreske obaveze (uvećavajući javne prihode kojih ne bi bilo ako bi oni prestali sa radom).

2. Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Primena Zakona ne bi trebalo da stvori dodatne (direktne) troškove poreskim obveznicima, s obzirom na to da mogu ostvarivati prava na mirovanje duga i otpis kamate i glavnog duga po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, u principu, po službenoj dužnosti, uz ispunjenje propisanih uslova u pogledu finansijske discipline u narednom periodu.

Primena ovog zakona može stvoriti indirektne troškove u pogledu smanjenih prihoda zbog nenaplaćenih kamata na poreske obaveze dospele do 31. oktobra 2012. godine. Međutim, to smanjenje javnih prihoda treba posmatrati povezano sa povećanjem zahteva za socijalnim davanjima, davanjima za nezaposlene... do kojih bi došlo za slučaj eventualnog povećanja nezaposlenosti uzrokovanog padom privrednih aktivnosti koji se donošenjem ovog zakona želi umanjiti.

Stoga, komparativno posmatrano, očekuje se da će korist od fiskalnog rasterećenja obveznika sa nagomilanim dugovima iz prethodnog perioda (za koje je, u više slučajeva, odobreno odlaganje plaćanja poreskog duga, pokrenut postupak prinudne naplate u okviru koga su i ustanovljene propisane mere – najčešće mera zabrane raspolaganja sredstvima na računu tog lica), korist od očuvanja radnih mesta, korist od redovnog plaćanja svih tekućih obaveza u periodu mirovanja... biti veća od indirektnih troškova zbog umanjenja sredstava koja bi od tih lica mogla biti naplaćena u postupku prinudne naplate.

Napominjemo da je ostvarivanje prava po ovom zakonu uslovljeno finansijskom disciplinom u periodu mirovanja glavnog poreskog duga, što znači da prava po ovom zakonu ne mogu ostvariti svi poreski obveznici, već samo oni koji počev od 1. novembra 2012. godine do isteka perioda mirovanja, budu uredno plaćali sve fiskalne obaveze po svim osnovama i koji, po isteku perioda mirovanja, glavni dug plate u propisanom roku.

3. Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Imajući u vidu da se, uz ispunjenje propisanih uslova u pogledu finansijske discipline u predstojećem periodu, predlaže fiskalno rasterećenje poreskih obveznika (fizičkih lica, malih pravnih lica, srednjih i velikih pravnih lica) koji imaju određene

poreske dugove dospele do 31. oktobra 2012. godine, sva ta lica su ravnopravno tretirana kako u pogledu izmirenja dugova iz prethodnog perioda, tako i u pogledu uslova koje moraju da ispune.

Imajući u vidu očekivane koristi od nastavka njihovog poslovanja kao finansijski disciplinovanih subjekata (jer samo pod tim uslovima mogu ostvariti prava predložena ovim zakonom), očekuje se da su pozitivne posledice veće od indirektnih troškova koje će primena ovog zakona stvoriti.

4. Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Predloženi zakon u funkciji je fiskalnog rasterećenja obveznika sa nagomilanim dugovima iz prethodnog perioda kako bi se dao doprinos očuvanju privrednih aktivnosti, ocenjuje se da njegova primena neće doprineti stvaranju novih privrednih subjekata ali će, u određenoj meri, doprineti većoj tržišnoj konkurenciji.

5. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen određenim nadležnim ministarstvima. Iako u postupku njegovog donošenja nije sprovedena javna rasprava, ovaj zakon je bio postavljen na web stranici Ministarstva finansija i privrede (od 8. novembra 2012. godine), tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da iznesu svoje stavove (ali one to, do 13. novembra 2012. godine, nisu učinile).

6. Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava

Ministarstvo finansija i privrede – Poreska uprava (za javne prihode koje utvrđuje, naplaćuje i kontroliše) i jedinice lokalnih samouprava (za svoje izvorne javne prihode – lokalne poreze) nadležni su za sprovođenje Zakona.

Kako bi se ostvarili ciljevi koji se donošenjem ovog zakona žele postići, po potrebi će ovo ministarstvo davati mišljenja u njegovoj primeni, a organi uprave doneti odgovarajuća uputstva za njegovo sprovođenje.